BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 19 december 1974

inzake een procedure op grond van artikel 85 van het Verdrag tot oprichting van de E.E.G. (IV/560 — Duro-Dyne — Europair)

(Slechts de teksten in de Franse en Engelse taal zijn authentiek)

(75/74/EEG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap en met name op artikel 85,

Gelet op Verordening nr. 17 van 6 februari 1962 (1) en met name op de artikelen 5 tot en met 8,

Gezien de aanmelding die op 31 oktober 1962 in toepassing van artikel 5, lid 1, van Verordening nr. 17 door de Vennootschap Van Den Bosch P.V.B.A. te Elsene, waarvan een gedeelte van de werkzaamheden, met name deze in verband met de betrokken overeenkomst, op 11 januari 1968 zijn overgedragen aan Europair International N.V. te Elsene, hierna Europair te noemen, is verricht van een overeenkomst welke zij op 24 september 1956 heeft gesloten met de onderneming Duro-Dyne Corporation of New-York, V.S., hierna Duro-Dyne te noemen,

Gezien de bekendmaking van het essentiële gedeelte van de aanmelding overeenkomstig artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 73 van 29 juni 1974,

Gezien het advies van het Adviescomité voor mededingingsregelingen en economische machtsposities, ingewonnen conform artikel 10 van Verordening nr. 17 op 16 oktober 1974,

I

Overwegende dat de aangemelde overeenkomst in haar huidige versie in de eerste plaats de volgende bepalingen inhoudt :

de ondernemig Duro-Dyne die zich bezighoudt met de fabricage en verdeling van zeer gespecialiseerde produkten die voornamelijk bestemd zijn voor verwarmings- en luchtverversinginstallaties, draagt de onderneming Europair de algemene alleenverkoop over van de artikelen welke haar merk dragen in de volgende landen : België, Nederland, Luxemburg, de Bondsrepubliek Duitsland, Zwitserland, Frankrijk, Italië, het Verenigd Koninkrijk, Denemarken en Ierland, alsmede Zuid-Afrika, d.w.z. op een grondgebied dat behalve dit laatste land en Zwitserland alle Lid-Staten van de E.E.G. omvat.

De produkten welke Europair tot taak heeft te verkopen vormen een reeks van enkele honderden artikelen van de meest uiteenlopende aard, waaronder ventielen, schroeven, buigzame verbindingen, elektrische soldeerapparaten.

Europair koopt en verkoopt voor eigen rekening en stelt vrij zijn verkoopprijzen vast. Hij verbindt zich tot het aanhouden van een voldoende voorraad van Duro-Dyne-produkten en het verzorgen van een bevredigende technische service alsmede tot verkoopbevordering, in de verschillende landen die hem werden toegewezen ; hij dient aan Duro-Dyne elke zes maand gegevens te verstrekken over de verkopen : het aantal kopers en de gekochte hoeveelheden ;

Duro-Dyne verplicht zich, Europair voor de verkoopbevordering in het gehele contractsgebied steun te verlenen. Hij verleent een garantie van een jaar in geval van constructiefouten ;

Overwegende dat de werkzaamheid van Europair zowel betrekking heeft op de fabricage en de import en export van verwarmings- en luchtverversingsmateriaal ; dat hij een zeer groot assortiment produkten in de handel brengt, waaronder artikelen welke passen bij die van zijn eigen fabrikaat en die vallen onder de overeenkomst met Duro-Dyne ; dat zijn gehele omzet de 500 miljoen Bfr. overschrijdt ;

Overwegende dat Europair binnen de gemeenschappelijke markt, met uitzondering van Frankrijk waar hij zelf verkoopt, de verdeling van zijn assortiment produkten toevertrouwt aan één alleenverkoper per land ; dat hij zijn produkten aan de laatstgenoemden aanbiedt tegen identieke prijzen en dat de met deze verdelers gesloten overeenkomsten in dier voege voldoen aan de voorwaarden van Verordening nr. 67/67/EEG van de Commissie van 22 maart 1967 (2), gewijzigd door Verordening (EEG) nr. 2591/72 van 8 december 1972 (3) betreffende de toepassing van artikel 85, lid 3, van het Verdrag op groepen alleenverkoopovereenkomsten, zodat het verbod van artikel 85, lid 1, daarop niet van toepassing is tot op 31 december 1982 ; dat deze overeenkomsten met name elke alleenverkoper alle vrijheid laten om naar landen buiten het hem toegewezen contractsgebied door te verkopen ;

Overwegende dat van de zijde van derden geen bezwaren zijn binnengekomen naar aanleiding van de bekendmaking in toepassing van artikel 19, lid 3, van Verordening nr. 17 in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* ;

(1) PB nr. 13 van 21. 2. 1962, blz. 204/62.

(2) PB nr. 57 van 25. 3. 1967, blz. 849/67.

(3) PB nr. L 276 van 9. 12. 1972, blz. 15.

II

Overwegende dat krachtens artikel 85, lid 1, van het Verdrag onverenigbaar met de gemeenschappelijke markt en verboden zijn alle overeenkomsten tussen ondernemingen welke de handel tussen Lid-Staten ongunstig kunnen beïnvloeden en welke ertoe strekken of ten gevolge hebben dat de mededinging binnen de gemeenschappelijke markt wordt verhinderd, beperkt of vervalst ;

Overwegende dat de betrokken overeenkomst is gesloten tussen ondernemingen en dat zij ten gevolge heeft dat Duro-Dyne zich heeft verbonden om in het contractsgebied alleen aan Europair te leveren ; dat daardoor iedere andere onderneming op de gemeenschappelijke markt dan Europair verhinderd is de contractsprodukten rechtstreeks bij Duro-Dyne te kopen ; dat deze exclusieve leveringsverplichting niet slechts ten gevolge heeft dat de vrijheid van de partijen bij de overeenkomst wordt beperkt, maar tevens dat de positie van derden, met name andere in de E.E.G. gevestigde importeurs die de contractsprodukten rechtstreeks bij Duro-Dyne zouden wensen te betrekken, wordt gewijzigd ;

Overwegende dat deze mededingingsbeperking voor een groot aantal van de contractsprodukten afzonderlijk beschouwd merkbaar is, zoals bij voorbeeld de afgewerkte buigzame verbindingen, waarvoor het marktaandeel van Duro-Dyne-produkten in de E.E.G. kan worden geschat tussen 20 en 30 %, de ventielen waarvoor dit percentage ongeveer 10 % bedraagt, de elektrische soldeerapparaten waarvoor weinig rechtstreekse concurrenten aanwezig zijn ;

Overwegende dat de oyereenkomst de handel tussen de Lid-Staten ongunstig kan beïnvloeden ; dat, aangezien de Duro-Dyne produkten een merkbaar marktaandeel op de gemeenschappelijke markt bezitten, andere in de E.E.G. gevestigde wederverkopers, alvorens deze overeenkomst bestond, in staat zouden zijn geweest rechtstreeks bij Duro-Dyne produkten te kopen — en daadwerkelijk zouden hebben aangekocht — voor de wederverkoop in hun eigen land of in een andere Lid-Staat ; dat echter, ten gevolge van de overeenkomst Duro-Dyne produkten voor verkoop in de verschillende Lid-Staten in de E.E.G. alleen kunnen worden ingevoerd ofwel rechtstreeks door Europair en zijn alleenverkopers ofwel onrechtstreeks door een buiten de E.E.G. gevestigde dealer ; dat derhalve binnen de Gemeenschap het handelsverkeer voor de betrokken produkten verloopt volgens afzetkanalen die verschillen van deze welke zonder de uit de overeenkomst voortvloeiende beperkingen zouden hebben bestaan ;

Overwegende dat deze overeenkomst derhalve valt onder het toepassingsgebied van artikel 85, lid 1 ;

III

Overwegende dat overeenkomstig artikel 85, lid 3, de bepalingen van artikel 85, lid 1, buiten toepassing kunnen worden verklaard voor de overeenkomst indien deze bijdraagt tot verbetering van de produktie of van de verdeling der produkten of tot bevordering van de technische of economische vooruitgang, mits een billijk aandeel in de daaruit voortvloeiende voordelen de gebruikers ten goede komt, en zonder nochtans aan de betrokken ondernemingen

a) beperkingen op te leggen welke voor het bereiken van deze doelstellingen niet onmisbaar zijn ;

b) de mogelijkheid te geven voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten de mededinging uit te schakelen ;

1. Overwegende dat bovengenoemde Verordening nr. 67/67/EEG niet op de onderhavige overeenkomst kan worden toegepast, omdat zij niet de wederverkoop binnen een bepaald gedeelte van het grondgebied van de gemeenschappelijke markt betreft, maar in het gehele grondgebied ;

Overwegende evenwel dat in het onderhavige geval het bestaan van één exclusieve hoofdverdeler, belast met de invoer voor het gehele grondgebied van de E.E.G. van een uitgebreid assortiment produkten van Amerikaanse herkomst, bijdraagt tot verbetering van de verdeling der genoemde produkten binnen de gemeenschappelijke markt ;

Overwegende inderdaad dat Duro-Dyne aldus zijn activiteiten betreffende de verdeling van zijn produktie kan concentreren ; dat hij niet een groot aantal zakelijke relaties behoeft aan te houden met verdelers die in de verschillende Lid-Staten gevestigd zijn, en dat het feit dat hij de organisatie van de verkoop van zijn produkten in de E.E.G. aan één algemene verdeler toevertrouwt hem in staat stelt gemakkelijker het hoofd te bieden aan de moeilijkheden als gevolg van taalkundige, juridische of technische verschillen ; dat dit voordeel van te meer belang is omdat de betrokken produkten, in het algemeen kleine accessoires voor verwarmings- en luchtverversingsinstallaties, een groot aantal zeer verschillende artikelen vormen die moeten kunnen worden aangepast aan de verschillende complete systemen die op de gemeenschappelijke markt bestaan en de vereiste technische kenmerken moeten vertonen ;

dat de aangemelde overeenkomst aldus de bevordering van de verkoop der contractsprodukten vergemakkelijkt, de mogelijkheid schept om intensiever invloed uit te oefenen op de markt voor deze produkten en de continuïteit van de bevoorrading ervan te verzekeren door de rationalisatie van de distributie ;

Overwegende tevens dat het feit dat Europair zich, als tegenprestatie voor de hem verleende exclusiviteit, in de E.E.G. verbindt om in de plaats van Duro-Dyne de verkoop van de contractsprodukten te bevorderen, een voldoende voorraad van deze produkten aan te houden en een bevredigende technische service te verlenen, de Duro-Dyne-produkten in staat stelt aan de concurrentie op de markt het hoofd te bieden ;

Overwegende bovendien dat de concentratie bij Europair in de E.E.G. van de invoer van een zeer groot assortiment produkten met in het algemeen lage prijs, die uit een betrekkelijk verafgelegen derde land afkomstig zijn, een rationalisatie van de formaliteiten die met deze invoer samenhangen en een verlaging van het aandeel van de transportkosten in hun prijs per eenheid mogelijk maakt ;

Overwegende, tenslotte, dat de betrokken overeenkomst, die produkten betreft welke de door Europair vervaardigde produkten aanvullen en vervolledigen, deze onderneming in staat stelt de gebruikers op de gemeenschappelijke markt een groter assortiment accessoires voor verwarmings- en luchtverversingsinstallaties aan te bieden ;

Overwegende dat de bovenstaande feiten en beoordelingen de conclusie wettigen dat de alleenverkoopovereenkomst tussen Duro-Dyne en Europair voor de verdeling der produkten een verbetering ten gevolge heeft ten opzichte van de situatie welke bij afwezigheid van deze alleenverkoopovereenkomst zou bestaan ;

2. Overwegende dat de betrokken overeenkomst de gebruikers een billijk aandeel verzekert in de daaruit voortvloeiende voordelen ; dat met name Europair, gezien de zowel op de markt voor de verschillende betrokken accessoires als voor het gehele aangeboden assortiment, gezien de bestaande concurrentiedruk, de bovenbeschreven voordelen moet doorgeven in de voorwaarden welke hij zijn alleenverkopers in de Lid-Staten van de E.E.G. toekent ;

dat elk op zijn beurt in zijn verkooppolitiek niet alleen rekening moet houden met concurrentie van met de Duro-Dyne-produkten soortgelijke produkten, maar ook, omdat in de sub-verdelings-contracten geen exportverboden staan, met concurrentie van Duro-Dyne-produkten zelf, die rechtstreeks of indirect komen van andere alleenverkopers van Europair ; dat het aldus in zijn belang is om de gebruiker de contractsprodukten aan te bieden tegen de meest gunstige voorwaarden ;

3. Overwegende dat de in afdeling III, punt 1, opgenoemde voordelen slechts konden worden verkregen ten koste van een concurrentiebeperking, met name de verlening van een alleenverkooprecht aan Europair voor het gehele grondgebied van de E.E.G. ; dat de verbetering van de verdeling in het onderhavige geval door een ander verkoopsysteem niet zo goed zou kunnen zijn verwezenlijkt ;

Overwegende dat de aangemelde overeenkomst geen enkele andere beperking van de mededinging inhoudt ;

4. Overwegende dat de Duro-Dyne-produkten rechtstreeks in concurrentie staan met vergelijkbare produkten die op de gemeenschappelijke markt door verscheidene ondernemingen in de handel worden gebracht ;

Overwegende dat Europair bovendien als exclusieve hoofdverdeler geen absolute gebiedsbescherming geniet ; dat Duro-Dyne zich met name niet heeft verbonden zich te onthouden van indirecte levering in het contractsgebied zodat andere ondernemingen dan Europair de contractsprodukten bij andere wederverkopers van Duro-Dyne buiten dit gebied kunnen verkrijgen ;

Overwegende dat Europair voorts ten aanzien van zijn eigen alleenverkopers gelijke prijzen toepast en dat het door hem opgerichte afzetstelsel de mogelijkheid van nevenimport tussen de verschillende grondgebieden van de gemeenschappelijke markt open laat en dat aldus in het eindstadium van de distributie der produkten de concurrentie gehandhaafd blijft ;

Overwegende dat de overeenkomst derhalve de betrokken ondernemingen niet de mogelijkheid geeft om de mededinging voor een wezenlijk deel van de betrokken produkten uit te schakelen ;

Overwegende dat aldus aan alle voorwaarden voor toepassing van artikel 85, lid 3, is voldaan ;

IV

Overwegende dat de terugwerkende kracht van de beschikking tot 13 maart 1962 is gebaseerd op artikel 6, lid 2, en de vaststelling van de geldigheidsduur op artikel 8, lid 1, van Verordening nr. 17 ; dat voor de vaststelling van deze tijdsduur kan worden aangenomen dat de voornaamste redenen die voor de beschikking werden aangevoerd niet grondig zullen worden gewijzigd zolang de sub-verdelingscontracten aan de voorwaarden van Verordening nr. 67/67/EEG voldoen,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN :

Artikel 1

De bepalingen van artikel 85, lid 1, van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap worden overeenkomstig artikel 85, lid 3, buiten toepassing verklaard voor de thans van kracht zijnde alleenverkoopovereenkomst tussen Duro-Dyne Corporation (New York) en Europair International S.A. (Elsene).

Artikel 2

Deze beschikking treedt in werking op 13 maart 1962 en is geldig tot en met 31 december 1982.

Zij is gericht tot Europair International S.A., Elsene (België) en tot Duro-Dyne Corporation, New York (Verenigde Staten van Amerika).

Gedaan te Brussel, 19 december 1974.

Voor de Commissie

De Voorzitter

François-Xavier ORTOLI